

Na temelju članka 39. stavak 1. alineja 7. Statuta Veleučilišta s pravom javnosti Baltazar Zaprešić, a u skladu sa člankom 26. stavak 3. i člankom 55. stavak 2. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, Vijeće Veleučilišta s pravom javnosti Baltazar Zaprešić na svojoj 202. e - sjednici održanoj 31. siječnja 2025. donijelo sljedeći:

ETIČKI KODEKS VELEUČILIŠTA S PRAVOM JAVNOSTI BALTAZAR ZAPREŠIĆ

I. UVOD

Članak 1.

- (1) Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić (u daljnjem tekstu: Veleučilište) savjesno i dosljedno ispunjavajući svoju društvenu misiju, promičući i unaprjeđujući akademski integritet i akademske slobode, s ciljem promicanja načela etičke i profesionalne izvrsnosti u svim područjima zajedničkog i pojedinačnog djelovanja, donosi ovaj Etički kodeks.
- (2) Etički kodeks Veleučilišta je skup načela iz područja morala i profesionalne etike kao smjernica za profesionalni rad i javno djelovanje svih članova Veleučilišta.
- (3) Svim članovima/članicama veleučilišne zajednice jamči se djelovanje u skladu sa sposobnostima kao i sloboda u stupnju u kojem ne ograničavaju slobodu drugih osoba.
- (4) Svi članovi/članice veleučilišne zajednice u obavljanju svoje djelatnosti dužni su čuvati ugled i dostojanstvo svoje profesije i Veleučilišta kao cjeline, te su dužni odgovorno se i etički odnositi prema drugim članovima/članicama Veleučilišta.
- (5) Veleučilište ima obvezu osigurati nužne uvjete kako bi svi članovi/članice veleučilišne zajednice mogli biti upoznati s Etičkim kodeksom. Nepoznavanje ili nerazumijevanje etičkih standarda ne opravdava neetično ponašanje.

Članak 2.

- (1) Etički kodeks Veleučilišta s pravom javnosti Baltazar Zaprešić (u daljem tekstu: Etički kodeks Veleučilišta) objedinjuje zajedničke vrijednosti, osnovna i opća etička načela te norme i pravila profesionalnog ponašanja, kojih se svi članovi veleučilišne zajednice Veleučilišta trebaju pridržavati.
- (2) Svrha Etičkog kodeksa Veleučilišta, kao obvezujućeg dokumenta svih članova Veleučilišta jest označiti standarde moralnog ponašanja prilagođenih potrebama Veleučilišta te promicanje vrijednosti specifičnih za visokoškolsku djelatnost.
- (3) Ciljevi Etičkog kodeksa Veleučilišta jest osigurati stvaranje, razvijanje i čuvanje međuljudskih odnosa kao dijela organizacijske kulture i organizacijske klime Veleučilišta s temeljnim ciljem izgradnje visokog radnog i profesionalnog morala kao i postizanje osobne i kolektivne izvrsnosti u svim područjima znanosti, obrazovanja, odgoja i poslovanja.

II. OPĆE ODREDBE

Članak 3.

- (1) Izrazi koji se koriste u ovom Etičkom kodeksu Veleučilišta koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u ženskom ili muškom rodu, koriste se neutralno i odnose se jednako na ženski i muški rod (član/članica, nastavnik/nastavnica, student/studentica itd.).
- (2) U Etičkom kodeksu Veleučilišta koriste se sljedeći pojmovi:

- „*nastavnici*“ odnosi se na sve osobe koje na Veleučilištu izvode nastavu ili u njoj na bilo koji način u njoj sudjeluju;
- „*studenti*“ odnosi se na sve osobe koje studiraju na Veleučilištu, neovisno o njihovom statusu.
- „*članovi Veleučilišne zajednice*“ odnosi se na sve osobe koje izvode nastavu ili u njoj na bilo koji način sudjeluju, na osobe koji studiraju na Veleučilištu te na osobe koje rade ili djeluju unutar zajedničkih i općih službi Veleučilišta, neovisno o vrsti ili trajanju ugovora na osnovu kojega ostvaruju prava i obveza na Veleučilištu te na članove upravnog vijeća Veleučilišta;

Članak 4.

(1) Ovaj Etički kodeks nije nadomjestak za građanske, kaznene, upravne ili stegovne odnosno disciplinske postupke koji su predviđeni i uređeni Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, Statutom, drugim općim aktima i odlukama Veleučilišta.

(2) Mišljenja Etičkog povjerenstava, donesena prema ovom Etičkom kodeksu Veleučilišta, temelje se na snazi autoriteta odluka koje proizlaze iz etičkih i moralnih zaključaka etičkog povjerenstva“.

(3) Mišljenja etičkog povjerenstva nisu obvezujuća u radu drugih tijela Veleučilišta te nemaju snagu i narav upravnog akta. Mišljenje doneseno prema načelima iz Etičkog kodeksa djeluje svojim autoritetom i služi promicanju etičnoga ponašanja na Veleučilištu. Ono ne obvezuje druga tijela i nije upravni akt. Ukoliko u skladu sa Statutom Veleučilišta povreda Etičkog kodeksa povlači stegovnu odgovornost, utoliko se općim aktom može odrediti u kojim će se slučajevima u stegovnom postupku zatražiti mišljenje nadležnog etičkog povjerenstva.

Članak 5.

(1) Svi članovi veleučilišne zajednice dužni su pridržavati se etičkih vrijednosti i standarda osobnog i profesionalnog ponašanja u pogledu osobne vjerodostojnosti, odgovornosti, pravednosti, međusobnog poštivanja te integriteta, odnosno poštenja.

III. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA

Članak 6.

(1) Osnovna načela i pravila koja promiču članovi veleučilišne zajednice su: načela mirnog uživanja ljudskih prava, načela poštivanja osobe i njenog dostojanstva, načela poštivanja zakona, pravnih propisa i pravnih postupaka, načela akademskih sloboda i izvrsnosti u području znanstvenoga, nastavnoga i stručnoga rada, načela pravednosti i jednakosti, načela objektivnosti i nepristranosti, načela profesionalnog ponašanja, načela pravičnosti i pravednosti, poštenja, ravnopravnosti, znanstvene kritičnosti, međusobnog uvažavanja, odgovornosti u poslovnim odnosima i odnosima prema javnosti te odgovorna primjena suvremenih tehnologija i zaštita prirode, životinja i okoliša.

Načelo mirnog uživanja ljudskih prava

Članak 7.

(1) Veleučilište svakom članu/članici veleučilišne zajednice treba osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar veleučilišne zajednice te druga prava zajamčena Ustavom i pozitivnim propisima Republike Hrvatske. Svi članovi/članice veleučilišne zajednice trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima koja proizlaze iz poštivanja njihova života, integriteta i dostojanstva.

(5) Prava članova veleučilišne zajednice mogu se ograničiti u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno samo radi ostvarivanja prava drugog člana ili članova veleučilišne zajednice.

Načelo poštivanja osobe i njezina dostojanstva

Članak 8.

- (1) Svim članovima/članicama veleučilišne zajednice treba biti osigurano pravo na privatnost, te autonomija u njihovom djelovanju na Veleučilištu.
- (2) Svim članovima/članicama veleučilišne zajednice treba priznati pravo i osigurati uvjete nesmetana profesionalnoga razvoja i usavršavanja u skladu s osobnim mogućnostima i uvjerenjima te u mjeri u kojoj ne narušavaju to isto pravo druge osobe.
- (3) Svi članovi/članice veleučilišne zajednice imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja, ali i nastojanja na podizanju kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkoga dobra veleučilišne zajednice u cjelini.
- (4) Svi članovi veleučilišne zajednice Veleučilište moraju se poštovati kao osobe sukladno zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo.

Načelo poštivanja zakona, pravila akademskog ponašanja i postupaka

Članak 9.

- (1) Svi članovi veleučilišne zajednice moraju poštivati sve pravne propise i pravne postupke Republike Hrvatske, Statut i druge opće akte Veleučilišta koji se odnose na njihova prava, obveze i odgovornosti.
- (2) Veleučilište mora upoznati sve članove veleučilišne zajednice sa svim relevantnim zakonima, pravnim propisima i pravnim postupcima te sa Statuom i drugim općim aktima Veleučilišta koja se tiču njihovih prava, obveza i odgovornosti.
- (3) Svakom članu veleučilišne zajednice u postupcima koji se odnose ili su povezani s ostvarivanjem načela i pravila ovog Etičkog kodeksa, treba omogućiti sudjelovanje u postupku pred nadležnim povjerenstvima, dajući mu/joj mogućnost izjašnjavanja o relevantnim navodima te iznošenje svojih argumenata, osiguravajući svakome ravnopravan položaj.
- (4) Ukoliko neki član veleučilišne zajednice smatra da je došlo do povrede zakona, pravnih propisa i pravnih postupaka ili Etičkog kodeksa Veleučilišta, pozvan je da sporni sadržaj nastoji prvo rješavati unutar sredine u kojoj smatra da je do povrede došlo, zatim kod nadležnih i mjerodavnih tijela Veleučilišta.
- (5) Članovi veleučilišne zajednice, a osobito nadležna i mjerodavna tijela Veleučilišta dužna su preventivno i pravodobno djelovati na poštivanju odredaba Etičkog kodeksa odnosno suzbijanju postupaka koja nisu sukladna Etičkom kodeksu.

Načelo akademskih sloboda u području znanstvenoga, nastavnoga i stručnoga rada

Članak 10.

- (1) Veleučilište priznaje akademsku slobodu temeljnim uvjetom i obilježjem nastavnoga procesa, znanstvenog i stručnog istraživanja i stipendiranja. Veleučilište podupire i štiti slobodu znanstvenog i stručnog rada, stjecanja i distribucije znanja te slobodu mišljenja i izražavanja, te pravo ispitivanja i kritike društvenih vrijednosti i struktura u duhu odgovornoga i poštenoga traganja za istinom kao temeljnu vrijednost u svim segmentima veleučilišnoga života i rada.
- (2) Članovima veleučilišne zajednice osigurava se pravo na autonomno djelovanje, nesmetani profesionalni razvoj i usavršavanje prema osobnim mogućnostima i planovima.

(3) Svi članovi veleučilišne zajednice imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja i prihvaćanja kriterija izvrsnosti u svim područjima radi ostvarivanja zajedničkog dobra veleučilišne zajednice.

Načelo pravednosti i jednakosti

Članak 11.

(1) Veleučilište je dužno osigurati svim članovima veleučilišne zajednice osigurati jednake uvjete za ostvarivanje načela pravednosti i jednakosti za članove veleučilišne zajednice, a osobito u ostvarivanju profesionalnih, nastavnčkih i stručnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti te u napredovanju.

(2) Svi članovi veleučilišne zajednice moraju se ponašati sukladno načelima pravednosti i jednakosti na način koji će isključivati predrasude, diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje, iskorištavanje i druga neprihvatljiva postupanja.

(3) Niti jedan član veleučilišne zajednice ne smije zlorabiti svoj upravljački, rukovodeći, nastavnički ili drugi autoritet.

Načelo objektivnosti i nepristranosti

Članak 12.

(1) Niti jedan član veleučilišne zajednice ne smije dopustiti prevagu osobnih interesa i/ili osobnih odnosa nad objektivnošću svog prosuđivanja, dosljednosti i nepristranosti postupanja, profesionalnosti rada i moralnosti ponašanja;

(2) Vrednovanje rada i profesionalnih kompetencija člana veleučilišne zajednice treba počivati na kriterijima koji su neposredno relevantni za obavljene profesionalne i stručne djelatnosti.

IV. AKADEMSKA PROFESIONALNOST I ODGOVORNOSTI

Načela profesionalnog ponašanja

Članak 13.

(1) Članovi veleučilišne zajednice dužni su odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijeckorno ispunjavati svoje profesionalne i stručne aktivnosti i djelatnosti i obveze prema studentima, kolegama i ostalim djelatnicima Veleučilišta sljedeći načela pristojnosti, iskrene ljubaznosti, tolerancije, razboritosti, nepristranosti, objektivnosti i dosljednosti.

(2) Članovi veleučilišne zajednice mogu sudjelovati u izvan veleučilišnim djelatnostima koje nisu u sukobu interesa i koje ne štete njihovim radnim i profesionalnim obvezama na Veleučilištu te koje ne štete ugledu Veleučilišta u društvu.

Profesionalne dužnosti u nastavnom i suradničkom radu

Članak 14.

(1) Nastavnici trebaju razvijati svoju radnu etiku podižući razine vlastitih znanstvenih i stručnih spoznaja iz znanstvenog polja svog interesa, odnosno iz područja svojih nastavnih kolegija.

- (2) Nastavnici su dužni osigurati i održavati točnost, preciznost i uzornost sadržaja predmeta koji mu je povjeren, prenoseći suvremene spoznaje i interpretacije znanstvenih i stručnih dosega
- (3) Nastavnici su dužni osigurati i održavati primjereni položaj predmeta koji mu je povjeren unutar cjelovitog programa studija,
- (4) Teme koje iz bilo kojeg razloga za neke studente mogu biti osobito osjetljive valja obrađivati otvoreno ali obazrivo
- (8) Nastavnici su dužni suzdržavati se od bilo kojeg oblika uvjetovanja pristupanja ispitu suprotnih Pravilniku o studijima i studiranju Veleučilišta s pravom javnosti Baltazar Zaprešić.
- (9) Nastavnici su dužni poštivati dostojanstvo kolega nastavnika i suradnika u nastavnom procesu i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja studenata,
- (10) Nastavnici su dužni suzdržavati se od svakog uvjetovanja pribivanja nastavi i/ili pristupanja ispitu koje nije predviđeno studijskim programom, a osobito od nametanja uvjeta koji nastavniku donose ekonomske i druge korist (primjerice, kupnjom vlastita udžbenika i sl.).

Odnos prema vlastitom radu te znanstvenim i stručnim kompetencijama

Članak 15.

- (1) Članovi veleučilišne zajednice, a osobito nastavnici, dužni su, uz svoje redovne obveze, sudjelovati i u drugim profesionalnim i stručnim djelatnostima Veleučilišta i tim djelatnostima, ako im to omogućuje narav stvari, davati prednost pred svojim profesionalnim i stručnim djelatnostima
- (2) Nastavnici Veleučilišta dužni su trajno nastojati na svojoj općoj i specijalističkoj izobrazbi, povećavati svoje znanstvene, stručne i nastavne kompetencije, pratiti znanstvena i stručna dostignuća svog znanstvenog polja i struke, upoznavati i primjenjivati nove pedagoške i didaktičke nastavne metode te usavršavati svoj govorni i pisani hrvatski jezik.
- (3) Nastavnici Veleučilišta dužni su u svojim znanstvenim i stručnim radovima dosljedno primjenjivati sve postupke navođenja tuđih tekstova, ideja ili sadržaja, dosljedno čuvati svoje akademsko poštenje te ustrajati na zaštiti svoga i tuđega intelektualnog vlasništva.

Solidarnost i kolegijalnost među kolegama nastavnicima i drugim uposlenicima

Članak 16.

- (1) Član veleučilišne zajednice dužan je poštivati osobno, stručno i profesionalno dostojanstvo svojih kolega, suradnika, uposlenika, studenata te članova Upravnog vijeća Veleučilišta.
- (2) Član veleučilišne zajednice dužan je pridonositi stvaranju pozitivnog, optimističkog i kulturnog ozračja među svojim kolegama, suradnicima, uposlenicima i studentima, razvijati demokratsku atmosferu na Veleučilištu, te njegovati snošljivost i kulturu dijaloga.
- (3) Član veleučilišne zajednice nastajat će o drugima iznositi istinite i provjerene podatke i informacije, suzdržavajući se od iznošenja, prenošenja i širenja neprovjerenih i/ili zlonamjernih podataka, odnosno glasina, poluinformacija i dezinformacija te sudjelovanje u svađama, prepirkama, ogovaranjima i drugim oblicima štetnih i negativnih komunikacija (vulgarizmi, psovke i t.sl.).
- (4) U svom međusobnom komuniciranju članovi veleučilišne zajednice upućeni su na: primjereno međusobno oslovljavanje, pristojno pozdravljanje i odzdravljanje, ljubazno međusobno suobraćanje, iskazivanje poštovanja mlađih prema starijima, isprike za učinjene pogreške i njihovo ispravljanje, decentni humor, održavanje prikladne kolegijalne i profesionalne distance, njegovanje korektnih kolegijalnih odnosa te diskreciju.

- (5) Nastavnici su dužni poštovati osobno i profesionalno dostojanstvo mlađih kolega i obratno, poticati ih na stručno i znanstveno usavršavanje.
- (6) Nedopustivo je od mlađih kolega tražiti obavljanje onih poslova i dužnosti koje je ovlašten i dužan obavljati sam nastavnik.
- (7) Nedopustiv je laudativan pristup radovima drugih autora kao i prešućivanje njihovih nedostataka zbog očuvanja prijateljstva ili drugih interesa, ali i kritiziranje ili ignoriranje radova drugih autora samo zato što nisu istomišljenici ili iz drugih osobnih razloga.
- (8) Prilikom recenziranja i klasificiranja tuđih stručnih i znanstvenih radova, nastavnici se moraju izdići iznad osobnih i drugih interesa te radove objektivno i pošteno recenzirati i klasificirati.
- (9) Nedopustivo je manipuliranje članovima veleučilišne zajednice u cilju diskreditiranja studenata, drugih članova veleučilišne zajednice, uprave ili djelatnosti Veleučilišta.

Odnos prema studentima

Članak 17.

- (1) Članovi veleučilišne zajednice, a osobito nastavnici, dužni su poštivati dostojanstvo studenata bez obzira na njihovo etničko podrijetlo, rasu, spol, životnu dob, bračni status, političko, vjersko, rodno ili drugo opredjeljenje.
- (2) Nastavnici su dužni osigurati svoju redovitu dostupnost studentima na način da unaprijed odrede vrijeme i mjesto konzultacija sa studentima, te da blagovremeno odgovaraju na studentske upite putem elektronske pošte.
- (3) U svojoj komunikaciji sa studentima članovi veleučilišne zajednice trebaju biti korektni, pristojni, bez podizanja tona i bez dociranja, ne služiti se ironijom ili sarkazmom niti na bilo koji drugi način omalovažavati studente.
- (4) U ocjenjivanju ishoda učenja nastavnici moraju biti pravični, temeljeći svoje ocjene isključivo na pokazanom znanju, a ispiti moraju biti javni kako bi se prevenirali mogući prigovori o neobjektivnosti ocjenjivanja.
- (5) Nastavnici se moraju dosljedno suprotstavljati intervencijama drugih osoba u svezi s ispitima studenata bez obzira od koga intervencije potiču i čime se one opravdavaju.
- (6) Nedopustivo je manipuliranje studentima, članovima veleučilišne zajednice u cilju diskreditiranja studenata, drugih članova veleučilišne zajednice, uprave ili djelatnosti Veleučilišta.

Odnos prema javnosti

Članak 18.

- (1) Članovi veleučilišne zajednice a osobito nastavnici dužni su svojim ponašanjem u javnosti čuvati ugled Veleučilišta tijekom radnog vrijeme i izvan radnog vremena.
- (2) Imajući u vidu svoju društvenu odgovornost i javnu prisutnost, Veleučilište podupire pravo članova veleučilišne zajednice, a osobito nastavnika, na javno nastupanje i slobodu izražavanja svojih stajališta, što uključuje nastupe pred publikom, u sredstvima javnog priopćavanja, u knjigama i u časopisima kao i druge oblike djelovanja za dobrobit i ugled Veleučilišta i društvene zajednice.
- (3) Članovi veleučilišne zajednice pri nastupanju u javnosti dužni su voditi računa o tome da izravno ili neizravno ne naštete ugledu Veleučilišta.
- (4) Članovi veleučilišne zajednice s višim akademskim ili profesionalnim statusom ne smiju si međusobno zabranjivati niti ograničavati osobne i javne nastupe.

(5) Članovi veleučilišne zajednice koji po ovlaštenju dekana javno nastupaju u ime Veleučilišta, moraju jasno istaknuti da izlažu stajališta Veleučilišta.

(6) Od članova veleučilišne zajednice se očekuje, kada javno nastupaju i djeluju predstavljajući Veleučilište, postupanja sukladno etičkim i profesionalnim standardima.

Odgovornost prema Veleučilištu

Članak 19.

(1) Svojom znanstvenom, profesionalnom i stručnom djelatnošću članovi veleučilišne zajednice trebaju što je više moguće pridonositi ostvarenju poslanja, ciljeva i zadaća Veleučilišta.

(2) Članovi veleučilišne zajednice trebaju se brinuti i skrbiti o dobru i interesima Veleučilišta u duhu akademskih sloboda: ispitivanja, istraživanja, argumentirane rasprave, dobronamjerne kritike, tolerancije te odgovornog i poštenog traganja za najboljim rješenjima.

(3) Članovi veleučilišne zajednice odbacuju neetična ponašanja prema veleučilišnoj zajednici kao što su:

- namjerno ometanje svake djelatnosti koja Veleučilište vodi prema osobnoj i javnoj dobrobiti, a koju Veleučilište u dobre svrhe provodi ili podupire
- bilo koja vrsta djelovanja kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije pojedinaca i/ili skupina te grupa na štetu objektivnih, profesionalnih i stručnih kriterija (primjerice, lobiranje, zloraba pozicija autoriteta, manipuliranje, strančarenje, grupiranje, antagoniziranje itd.),
- poticanje članova veleučilišne zajednice na neopravdano nepoštivanje Veleučilišnih pravila i institucionalne hijerarhije.
- predstavljanje osobnih stajališta kao službenog stajališta Veleučilišta radi stjecanja neke od osobnih koristi,
- korištenje imenom ili logotipom Veleučilišta u privatnim djelatnostima u cilju neopravdanog stvaranja dojma akademskog autoriteta,
- iznošenje netočnih podataka o radu Veleučilišta te članovima veleučilišne zajednice
- korištenje imovine ili imovinskih prava Veleučilišta za stjecanje materijalne ili nematerijalne koristi: osobne, komercijalne, političke, vjerske ili neke druge,
- poticanje članova veleučilišne zajednice na djelovanje koje je suprotno zakonima, općim aktima Veleučilišta i etičkom kodeksu Veleučilišta,
- odstupanje od ugovornih obveza s Veleučilištem.

Odnos prema imovini Veleučilišta

Članak 20.

(1) Članovi veleučilišne zajednice dužni su savjesno se odnositi prema imovini Veleučilišta, koristiti je s dužnom pažnjom, osobito prema knjigama i časopisima te inventaru Veleučilišta.

(2) Članovi veleučilišne zajednice neće koristiti imovinu Veleučilišta u svrhe koje nisu povezane s misijom, ciljevima i zadaćama Veleučilišta, osim uz prethodno odobrenje nadležne osobe.

(3) Nastavnici su dužni surađivati s knjižnicom u nabavi knjiga i časopisa, osobito osnovne i dopunske literature svojih kolegija.

(4) Članovi veleučilišne zajednice neće neovlašteno pristupati ili omogućavati drugima neovlašten pristup resursima Veleučilišta, osobito korištenje računarskih sustava i baza podataka bez dopuštenja.

Transparentnost i povjerljivost

Članak 21.

- (1) Veleučilište podupire i promiče transparentnost, odnosno javnost u svojim propisima, uputama i u svome djelovanju kao jednu od temeljnih organizacijskih vrijednosti.
- (2) Pravila, uredbe i odredbe kojima se određuju prava, obveze i odgovornosti članova veleučilišne zajednice trebaju biti precizne, jasne i dostupne.
- (3) Članovi veleučilišne zajednice, a osobito nastavnici, trebaju uvažavati materijalnu i duhovnu komponentu vrijednosti i načela javnosti i učiniti dostupnima te kriterije i postupke upisa, vrednovanja ishoda učenja te ispunjavanja drugih profesionalnih, stručnih i radnih obveza učiniti javnim i dostupnim.
- (4) Članova veleučilišne zajednice koji raspolažu s podacima koji imaju određenu razinu povjerljivosti, trebaju štiti povjerljivost takvih podataka.
- (5) Otkrivanje povjerljivih podataka o članovima veleučilišne zajednice nije dopušteno osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenog obavljanja posla na Veleučilištu ili ako postoji zakonska ili profesionalna obveza da se takve informacije objave.

Mentorstvo

Članak 22.

- (1) Nastavnici veleučilišta dužni su pružati stručnu pomoć studentima u izradi njihovih kvalifikacijskih radova.
- (2) Površno i neodgovorno obnašanje dužnosti mentora profesionalno i etički je neprihvatljivo.

V. DJELA I PONAŠANJA KOJA NISU U SKLADU S RADOM U AKADEMSKOJ ZAJEDNICI

Primanje i davanje darova i drugih materijalnih ili nematerijalnih dobara

Članak 23.

- (1) Članovi veleučilišne zajednice ne smiju pristajati na podmićivanje, odnosno tražiti, davati i primati darove, poticati primanje darova i poticati darivanje, bilo za sebe ili neku drugu osobu za koju postoji razumna pretpostavka da bi mogla posredno ili neposredno utjecati na objektivnost u ocjenjivanju ishoda učenja, ispunjavanju profesionalnih i službenih obveza te poštivanju profesionalnih prava i dužnosti.
- (2) Podmićivanje, kao nedopustivo moralno postupanje, smatra se svako obećavanje, nuđenje ili davanje bilo koje beneficije (novca, povjerljivih informacija, darova u naravi i drugog) koja neprimjereno ili bi mogle neprimjereno utjecati na zakonito, profesionalno ili stručno postupanje nekog od člana veleučilišne zajednice ili službene odnosno odgovorne osobe izvan veleučilišne zajednice.
- (3) Svaki član veleučilišne zajednice ima dužnost i pravo otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Sukobi interesa

Članak 24.

- (1) Članovi veleučilišne zajednice trebaju izbjegavati svaki mogući sukob interesa koji mogu biti uzrokovani primjerice, obiteljskim odnosima, bliskim prijateljstvima, antagonizmima, materijalnim, financijskim ili drugim interesima.
- (2) Treba nastojati na neovisnosti svih izvanveleučilišnih djelatnosti članova veleučilišne zajednice, koje uključuju financijske i druge interese, kako one ne bi bile u sukobu s profesionalnim, stručnim, nastavnim ili radnim obvezama članova veleučilišne zajednice ili koje bi mogle utjecati na njihov integritet i objektivnost postupanja.
- (3) Članovima veleučilišne zajednice nedopustiv je svaki oblik nepotizma kojim se srodnik ili bračni partner, ili srodnik bračnog partnera stavlja u povlašten položaj u odnosu na druge članove veleučilišne zajednice a koje raspolažu s jednakim ili boljim sposobnostima.

Diskriminacija

Članak 25.

- (1) Članovima veleučilišne zajednice nedopušten je svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije prema članu ili prema članovima veleučilišne zajednice temeljen prema na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.
- (2) Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja na Veleučilištu smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Uznemiravanje

Članak 26.

- (1) Članovima veleučilišne zajednice nedopuštena je svaka vrsta međusobnog uznemiravanja, osobito uznemiravanja temeljena na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.
- (2) Uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj povredu osobnog dostojanstva, ili koje vrijeđa osobno dostojanstvo, ili koje ometa obavljanje radnih zadataka druge osobe ili koje smanjuje kvalitetu njezina života.
- (3) Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljani, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.
- (4) Spolno uznemiravanje, kao specifičan i osobito težak oblik uznemiravanja, karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje ponavljano i neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano i neželjeno iznošenje šala i opaski koje imaju spolnu konotaciju, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje ima spolnu konotaciju, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje djelovanja s pozicije autoriteta.

(4) Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i odnosi spolne i druge intimne naravi između članova akademske zajednice, a koji počivaju na obostranom pristanku i uzajamnom poštovanju, smatraju se područjem privatnosti te nisu same po sebi kršenje Etičkog kodeksa.

(5) Članovima veleučilišne zajednice trebaju izbjegavati situacije i međusobne odnose koji članove veleučilišne zajednice mogu dovesti do kršenja pravila i načela Etičkog kodeksa koja se odnose na objektivnost i nepristranost te sukobe interesa, posebno u odnosima između članova veleučilišne zajednice koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća i/ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.

(5) Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemirivanje koje je počinio član veleučilišne zajednice.

(6) Na člana veleučilišne zajednice koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja, ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Predrasude

Članak 27.

(1) Članovima veleučilišne zajednice trebaju nastojati da u svojim postupcima budu što objektivniji i ne smiju si dozvoliti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihove prosudbe i postupanja u znanstvenim, istraživačkim, nastavnim, administrativnim, poslovnim, upravljačkim i sličnim aktivnostima.

(2) Ocjenjivanje djelatnosti i kompetencije bilo kojeg člana veleučilišne zajednice moraju počivati na kriterijima koji su neposredno relevantni za obavljanu djelatnosti odnosno za nastavničke, profesionalne stručne djelatnosti.

Neprihvatljive prakse u nastavi

Članak 28.

(1) U nastavnom procesu nedopušten je svaki oblik varanja, osobito tijekom provođenja ispita i drugih provjera znanja.

(2) Prepisivanje se smatra nedopušteno primanja i/ili davanja pomoći, koje ima cilj da na nedozvoljen način uporabom pomagala (primjerice, bilježaka, knjiga, skripti, elektroničkih uređaja itd.) utječe na objektivnost ocjenjivanja tijekom ispita ili drugih provjera znanja, odnosno vrednovanja rada i rezultata ishoda učenja studenata i članova veleučilišne zajednice.

(3) Nastavnici ne smiju poticati studente na prepisivanje, ne smiju im ga omogućavati, niti ga smiju tolerirati.

(4) Nastavnici ne smiju ometati nastavu svojom nedovoljnom pripremljenošću, zakašnjavanjem na nastavu, nedolaženjem na nastavu ili napuštanjem nastave prije isteka predviđene satnice, osim u slučaju izvanrednih okolnosti ili više sile koja bi omela prirodan tijek nastavnikovih obveza i dužnosti.

Izmišljanje rezultata znanstvenog i istraživačkog rada

Članak 29.

(1) Članovima veleučilišne zajednice nije dopušteno u njihovom znanstvenom i istraživačkom radu izmišljanje, odnosno fabriciranje rezultata svog akademskog ili stručnog rada.

(2) Smatra se da je izmišljanje rezultata svako namjerno predstavljanje, širenje i objavljivanje navodnih rezultata znanstvenog i istraživačkog rada unatoč znanja o tome da znanstveni rad i istraživanje, na koje se autor poziva, u stvarnosti nije bilo provedeno.

Krivotvorenje znanstvenog i istraživačkog rada

Članak 30.

- (1) Članovima veleučilišne zajednice nije dopušteno u njihovom znanstvenom i istraživačkom radu svako krivotvorenje, odnosno falsifikacija rezultata.
- (2) Krivotvorenje rezultata znanstvenog i istraživačkog rada uključuje svako djelovanje kojim se, suprotno načelima znanstvenog poštenja, manipulira objektom, metodom, opremom ili procesom istraživanja sa svrhom da se namjerno podese ili tendenciozno protumače rezultati znanstvenog istraživanja.

Plagiranje

Članak 31.

- (1) Članovima veleučilišne zajednice zabranjen je svaki oblik plagiranja radova i/ili ideja kao osobito težak oblik kršenja zakonodavstva o autorskom pravu i normi etičkog kodeksa.
- (2) Svi članovi veleučilišne zajednice koji sudjeluju u znanstvenom, istraživačkom, stručnom ili drugom akademskom radu moraju jamčiti za svoje autorstvo u objavljenim akademskim radovima kao i za točnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o porijeklu tuđih ideja i tuđih navoda kojima su se u svome radu koristili.
- (3) Posve je neetično bilo kakvo plagiranje, prisvajanje i prepisivanje radova i ideja, tekstova, podataka, eksperimenata, projekata u bilo kojem opsegu, iz bilo kojeg izvora. Posve je neetično izmišljanje i prepravljavanje pisama preporuke te netočno predstavljanje akademskih postignuća.

Korištenje generativne umjetne inteligencije

Članak 32.

- (1) Članovima veleučilišne zajednice nije dopušteno korištenje generativne umjetne inteligencije u svome znanstvenom, istraživačkom, stručnom ili drugom akademskom radu (primjerice: izrada sažetaka, pregleda literature, analize i interpretacije podataka, izrade slikovnih prikaza korištenjem autorskim pravom zaštićenih djela i slično).
- (2) Dopušteno je korištenje generativne umjetne inteligencije za jezično uređivanje te kao podrška pri grafičkom uređivanju i prikazivanju vlastitih rezultata istraživanja poput grafova, dijagrama i drugih sličnih prikaza).
- (3) Članovi veleučilišne zajednice dužni su jasno naznačiti način dozvoljene uporabe generativne umjetne inteligencije u svojim znanstvenim, istraživačkim, stručnim, diplomskim i/ili drugim akademskim radovima.

Autorstvo

Članak 33.

- (1) Autori su samo oni sudionici u procesu nastajanja znanstvenog ili stručnog rada koji su intelektualno bitno pridonijeli radu prema poznatim međunarodnim kriterijima autorstva i preuzimanju javne odgovornosti za objavljeno djelo.
- (2) Navođenje autora koji nije bio sudionikom procesa nastajanja znanstvenog ili stručnog rada, odnosno koji mu nije intelektualno pridonio, smatra se nemoralnim postupkom i zlouporabom autorstva.
- (3) Zabranjeno je pripisivanje autora bez njegovog znanja i pristanka.

(4) Namjerno izostavljanje autora koji ispunjava uvjete o autorstvu smatra se zlouporaba autorstva.

VI. PRAĆENJA I PROVEDBE ODREDABA ETIČKOG KODEKSA VELEUČILIŠTA

Opće dužnosti praćenja provođenja odredaba Etičkog kodeksa

Članak 34.

(1) Svi članovi veleučilišne zajednice te sva akademska i upravna tijela Veleučilišta, svatko u okvirima svoje nadležnosti i odgovornosti, brinu se za ostvarivanje i promicanje etičkih standarda navedenih u ovom Etičkom kodeksu.

(2) Etičko povjerenstvo imenuje dekan Veleučilišta. Etičko povjerenstvo Veleučilišta osobito se brine o provedbi i poštivanju Etičkog kodeksa Veleučilišta. Etičko povjerenstvo donosi Poslovnik o radu etičkog povjerenstva.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana njegove objave na oglasnoj ploči Veleučilišta te prestaje važiti Etički kodeks VBZ-a od dana 27. rujna 2019., urbroj:306-07/14-2019 i Pravilnik o izmjenama Etičkog kodeksa VBZ-a od dana 13.studenoga 2020.,urbroj: 321-07/19-2020. Ovaj Etički kodeks VBZ-a objavit će se i na mrežnim stranicama Veleučilišta.

KLASA:600-03/25-01/001

URBROJ:238-33-123-04-25-11

Za Vijeće Veleučilišta

dekan

izv. prof. dr. sc. Ivan Ružić

Etički kodeks Veleučilišta objavljen je na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Veleučilišta dana 03.02. 2025. godine

Glavna tajnica:

Nina Nemčić, univ. mag. iur.